

*Лобенко Наталія Миколаївна, методист лабораторії-центру ЗНО й моніторингу
якості освіти КНЗ «ЧОПОРПП ЧОР»*

Тести за модельною навчальною програмою
«Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори
Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В. та ін.)

Річард Бах. «Чайка Джонатан Лівінгстон»
I варіант

Початковий та середній рівні

У завданнях 1–8 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Укажіть жанр твору Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон».

- А притча
- Б казка-притча
- В повість-притча
- Г роман-притча



Автор — Владислав Єрко

2. Яка головна мета тренувань Джонатана Лівінгстона?

- А Вдосконалення майстерності польоту.
- Б Стати ватажком Зграї.
- В Знайти безпечне місце для гніздування.
- Г Пошук їжі біля рибальських човнів.

3. Чому Згряя вважала захоплення Джонатана польотами легкодумством?

- А Чайка, на їхню думку, створена лише для виживання.
- Б Він міг розлякати всю рибу в морі.
- В Це призводило до великих втрат енергії.
- Г Польоти на великій швидкості є смертельними.

4. Чому батьки Джонатана просили його припинити експерименти з польотом?

- А Вони боялися, що він покине Зграю.
- Б Вони заздрили його наполегливості.
- В Вони хотіли, щоб він став ватажком.
- Г Вони вважали, що чайка має насамперед дбати про їжу й виживання.

5. Оберіть ілюстрацію Владислава Єрка, що відображає подію, про яку йдеться в наведеному уривку.

«...За своє неподобне легкодумство, — гудів урочистий голос, — за те, що снаплюжив гідність і звичаї народу Чайок...»



6. Яке рішення ухвалила Рада Зграї щодо Джонатана після його успішних рекордів швидкості?

- А Дозволити йому навчати молодих чайок.
- Б Призначити його розвідником рибних місць.
- В Обрати його Головною Чайкою.
- Г Вигнати його зі Зграї назавжди.

7. Чому Джонатан врешті-решт вирішив повернутися на Землю до колишньої Зграї?

- А Щоб передати знання іншим вигнанцям.
- Б Щоб помститися Раді за своє вигнання.
- В Його вигнали з вищого світу чайок.
- Г Він дуже скучив за своїми батьками.

8. Хто став першим учнем Джонатана після його повернення на Землю?

- А Чайка Салліван.
- Б Чайка Флетчер Лінд.
- В Старійшина Зграї.
- Г Його старий батько.

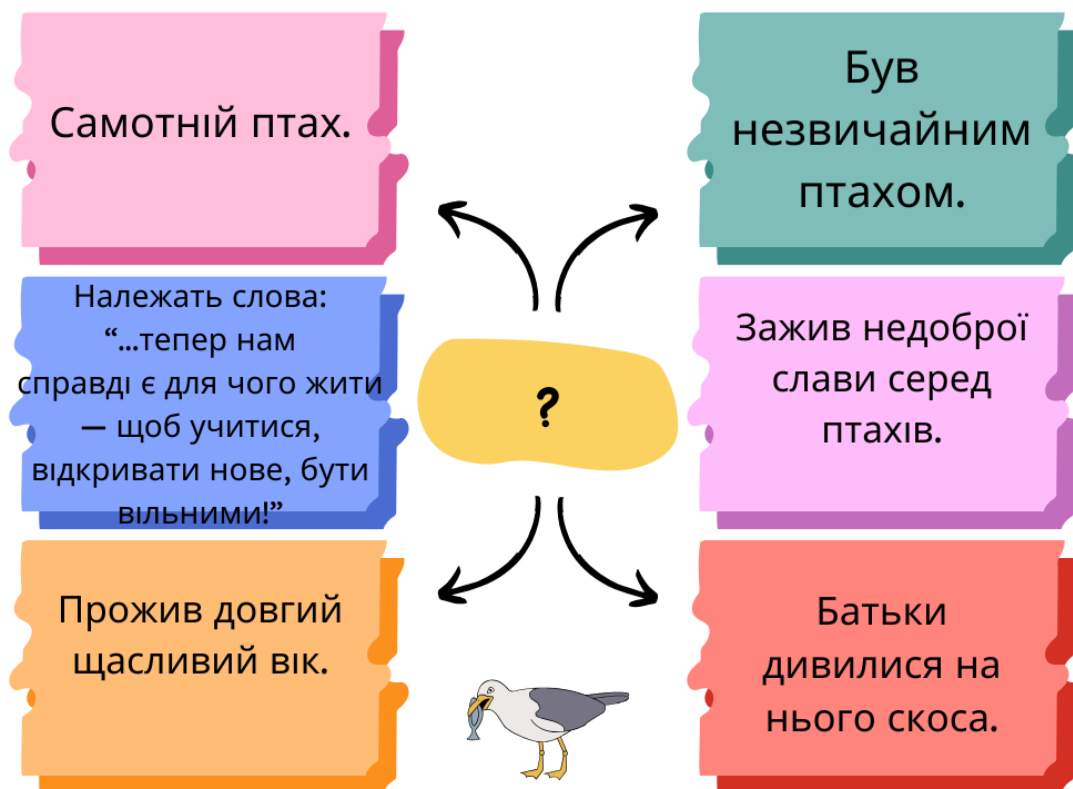
Достатній та високий рівні

Задання 9–11 різноформатні

9. Розташуйте події твору «Чайка Джонатан Лівінгстон» у хронологічній послідовності.

- А Зграя засуджує Джонатана та оголошує його вигнанцем.
- Б Джонатан повертається, щоб навчати Флетчера мистецтва польоту.
- В Чайка Джонатан захоплюється польотами й наполегливо вдосконалює свою майстерність.
- Г Джонатан залишає земний світ разом із двома сяйливими чайками.

10. Ознайомтеся із характеристикою героя на інфографіці та вкажіть, про кого йдеться.



У відповідь запишіть лише ім'я у називному відмінку.

11. Укажіть риси характеру, завдяки яким Джонатан Лівінгстон досягнув успіху.

- А Наполегливість
- Б Волелюбність
- В Зазнайкуватість
- Г Впертість
- Д Відважність
- Е Пихатість

Завдання 12–15 на встановлення відповідності

12. Установіть відповідність між героєм твору і його словами.

Персонаж	Цитата
1 Джонатан Лівінгстон	А «Небеса — не місце і не час. Небеса — це досконалість».
2 Старійшини Зграї	Б «...нам справді є для чого жити — щоб учитися, відкривати нове, бути вільними!»
3 Чіанг	В «...ми вкинуті до цього світу, щоб їсти і лишатися живими, поки зможемо».
4 Флетчер Лінд	Г «Так! Я хочу літати!»
	Д «...таких птахів, як ти, буває один із мільйона».

13. Установіть відповідність між символом у творі і його значенням.

Символ	Значення
--------	----------

1 Політ	А Можливість пізнати буття
2 Крила	Б Внутрішні можливості людини
3 Небо	В Досконалість, свобода духу
4 Зграя	Г Суспільство з його правилами
	Д Минуле героя

14. Упізнайте героя за реакцією. Установіть відповідність між ним і його ставленням до польоту Джонатана.

Персонаж	Ставлення
1 Старійшини	А Засуджують прагнення до змін.
2 Чіанг	Б Допомогає відкрити духовну сутність польоту.
3 Флетчер Лінд	В Захоплюється і хоче навчатися.
4 Джонатан Лівінгстон	Г Вважає політ шляхом до свободи.
	Д Вважає головного героя унікальним.

15. Літературознавці проаналізували твір Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон». Кожен із них звернув увагу лише на один аспект твору. Установіть відповідність між висловлюванням літературознавця та поняттям, яке він характеризує.

Висловлювання	Поняття
1 «Автор зображує чайку, яка навчилася літати і вирішила вдосконалюватися».	А Тема
2 «Річард Бах переконує, що жити — це пізнавати щось нове, вдосконалюватися, розвиватися, духовного зростати».	Б Конфлікт
3 «Зіткнення сірої маси людей та особистості».	В Ідея
4 «Автор порушує питання свободи вибору, самопізнання, відповідальності за інших і протистояння особистості натовпу».	Г Жанр
	Д Проблематика

Завдання з вибором однієї відповіді

16. Прочитайте уривок поезії Ліни Костенко «Крила»: «Вони, ті крила, не з пуху-пір'я, А з правди, чесноти і довір'я». Який епізод із твору Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон» найкраще підтверджує цю думку?

- А Джонатан повертається до Зграї, щоб навчати молодих чайок.
- Б Джонатан уперше намагається летіти з великою швидкістю.
- В Батьки радять Джонатану думати лише про їжу.
- Г Зграя виганяє Джонатана.

II варіант

Початковий та середній рівні

У завданнях 1–8 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Укажіть жанр твору Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон».

- А роман-притча
- Б повість-притча
- В казка-притча
- Г притча



Автор — Владислав Єрко

2. Що найбільше захоплювало Джонатана Лівінгстона?

- А Ловити рибу разом зі Зграєю.
- Б Навчатися мистецтва польоту.
- В Шукати нові місця для гніздування.
- Г Бути ватажком Зграї.

3. Що таке політ, на думку більшості чайок?

- А Шлях до Небес.
- Б Спосіб розважитися.
- В Мистецтво самовираження.
- Г Засіб для пошуку їжі.

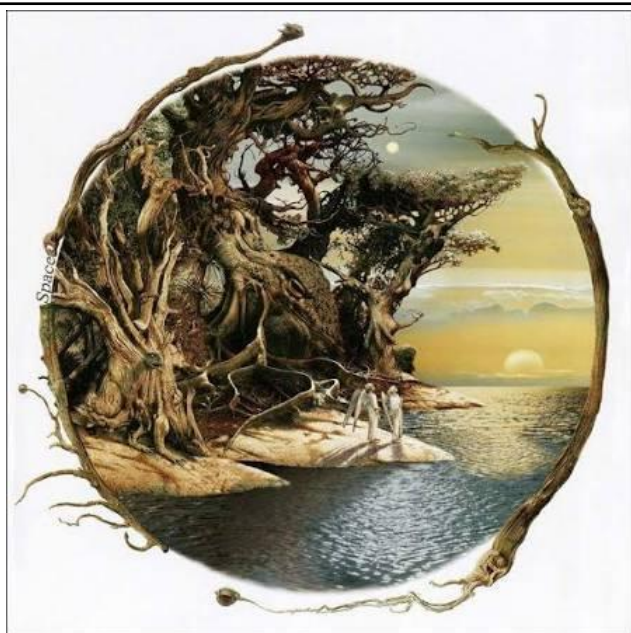
4. Чому Джонатана викликали в Коло Ганьби?

- А Через порушення традицій Зграї.
- Б Через спробу стати ватажком.
- В Через крадіжки їжі у побратимів.
- Г Через недостатню кількість вилову.

5. Оберіть ілюстрацію Владислава Єрка, що відображає подію, про яку йдеться в наведеному уривку.

«Джонатан Лівінгстон провів решту свого життя на самоті (...). І єдине, що його смутило, — це не самотність, а те, що чайки відмовилися повірити в чарівну красу польоту, хоча їм варто було тільки відкрити очі, щоб її побачити».

А	Б
---	---



В



Г



6. Чим завершилося прагнення Джонатана Лівінгстона жити не так, як інші чайки?

- А Його обрали до Вищої Ради.
- Б Йому дозволили навчати молодих чайок.
- В Його вигнали зі Зграї.
- Г Він відмовився від польотів.

7. Укажіть, про кого йдеться: «Він не боявся помилок, постійно тренувався і прагнув відкрити нові можливості польоту»?

- А Флетчера Лінда
- Б Старійшину Зграї
- В Джонатана Лівінгстона
- Г Чіанга

8. Який алегоричний сенс має Закон Зграї у творі?

- А Необхідність порядку в соціумі.
- Б Турбота про безпеку кожного.
- В Мудрість предків.
- Г Страх щось змінювати.

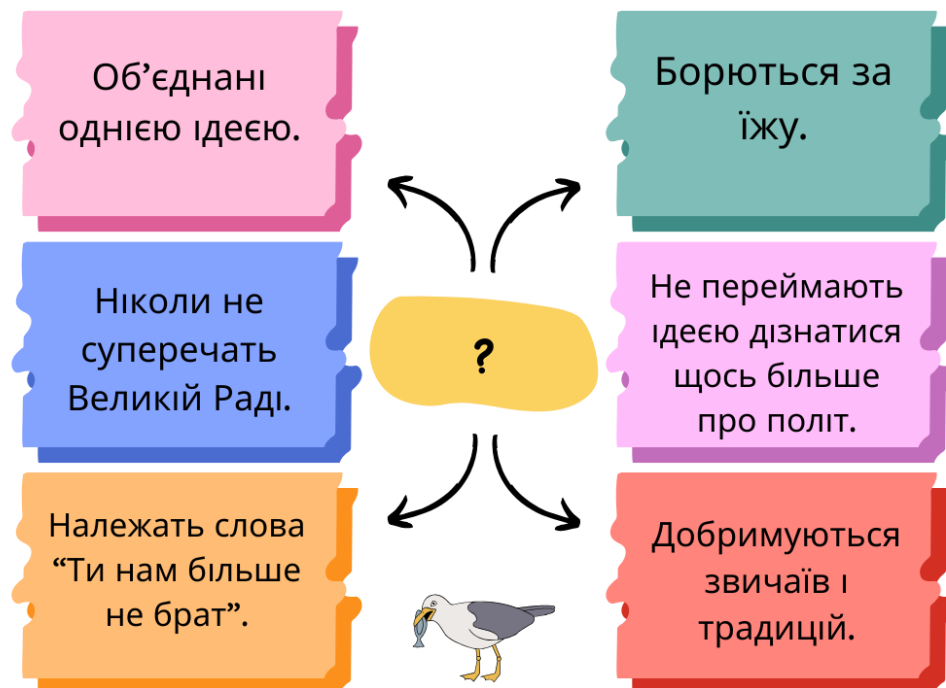
Достатній та високий рівні

Задання 9–11 різноформатні

9. Розташуйте події твору «Чайка Джонатан Лівінгстон» у хронологічній послідовності.

- А Джонатан починає навчати Флетчера Лінда.
- Б Джонатан захоплюється польотами й постійно тренується.
- В Старійшини виганяють Джонатана Лівінгстона зі Зграї.
- Г Джонатан потрапляє до світу чайок, які досягли майстерності.

10. Ознайомтеся із характеристикою героя / героїв на інфографіці та вкажіть, про кого йдеться.



Відповідь запишіть словом у називному відмінку однини.

11. Джонатану притаманні усі риси характеру, ОКРІМ

- А лінивість
- Б допитливість
- В байдужість
- Г сміливість

Д підступність
Е наполегливість

Завдання 12–15 на встановлення відповідності

12. Установіть відповідність між героєм твору і його словами.

Персонаж	Цитата
1 Джонатан Лівінгстон	А «Чому ти не можеш поводитись як усі?»
2 Старійшина Зграї	Б «...За своє неподобне легкодумство, — гудів урочистий голос, — за те, що спаплюжив гідність і звичаї Народу Чайок...»
3 Салліван	В «Ні дому, ні Зграї немає в мене. Я Вигнанець».
4 Мати Джонатана	Г «Небеса — не місце і не час. Небеса — це досконалість».
	Д «...таких птахів, як ти, буває один із мільйона».

13. Установіть відповідність між символом у творі і його значенням.

Символ	Значення
1 Океан	А Безмежність життя й можливостей
2 Горизонт	Б Нові перспективи
3 Світло	В Прагнення до духовної досконалості
4 Політ	Г Істина, знання
	Д Буденне існування

14. Установіть відповідність між епізодом і його символічним значенням.

Епізод	Символічне значення
1 Вигнання Джонатана Лівінгстона	А Пізнання власних можливостей
2 Освоєння надшвидкісного польоту	Б Неприйняття суспільством новаторства
3 Навчання Флетчера Лінда	В Передавання знань наступному поколінню
4 Зустріч із Чіангом	Г Духовне вдосконалення
	Д Перемога над фізичною слабкістю

15. Літературознавці проаналізували твір Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон». Кожен із них звернув увагу лише на один аспект твору. Установіть відповідність між висловлюванням літературознавця та поняттям, яке він характеризує.

Висловлювання	Поняття
1 «Протистояння особистості й натовпу».	А Жанр
2 «Попри все, потрібно вчитися й постійно прагнути до самовдосконалення».	Б Проблематика

З «Автор порушує тему протистояння особистості й суспільства, духовного вдосконалення, самореалізації, віри в себе, вибору».	В Ідея
4 «Розповідь про молоду чайку, яка навчилася літати та присвячує себе самовдосконаленню і самопожертві».	Г Тема
	Д Конфлікт

Завдання з вибором однієї відповіді

16. Прочитайте рядки з поезії «Крила» Ліни Костенко.

Людина нібито не літає...

А крила має. А крила має!

Яка спільна ідея поєднує цей уривок із твором Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон»?

А Людина завжди має прагнути успіху.

Б Найголовніше в житті — матеріальний добробут.

В Потрібно завжди бути на одній хвилі з іншими.

Г Людина повинна прагнути духовного розвитку й не боятися бути собою.

Відповіді

Тип завдан ня	Із вибором однієї правильної відповіді (оцінюється по 1 балу)								Різноформатні завдання, кожне з яких оцінюється по 2 бали							
№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Варіант 1	В	А	А	Г	Б	Г	А	Б	В,А ,Г,Б	Д ж о н а т а н	А,Б, Г,Д	1-Б 2-В 3-А 4-Г	1-А 2-Б 3-В 4-Г	1-А 2-Б 3-В 4-Г	1-А 2-В 3-Б 4-Д	А
Варіант 2	Б	Б	Г	А	Б	В	В	Г	Б,В, Г,А	З г р а я	А,В, Д	1-В 2-Б 3-Д 4-А	1-А 2-Б 3-Г 4-В	1-Б 2-А 3-В 4-Г	1-Д 2-В 3-Б 4-Г	Г

Список використаних джерел

- Бах Р. Чайка Джонатан Лівінгстон. Укрліб: Бібліотека української літератури. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=1738>

2. Костенко Л. Крила. *Укрліб: Бібліотека української літератури*. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=5766>
3. Чайка Джонатан Лівінгстон: аналіз (паспорт) твору. URL: <https://dovidka.biz.ua/chayka-dzhonatan-livingston-analiz>